No. 2542 Zaterdag 8 October 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Een merkwaardig boek.

II.

„Na deze opmerkingen," zoo besloten wij ons eerste artikel, „zullen we in een volgend artikel mededeelen, wat Edschmid te vertellen heeft over Curaçao."

Dit loopt over de eerste 41 bladzijden van den roman, waarvan we hier den inhoud willen weergeven.

Het boek begint met een *gesprek over Zuid-Amerikaansche revoluties, met name over Venezuela*, dat gevoerd wordt aan boord van de *Boskoop* van de K. N.S.M. die op weg is naar Curaçao. Het reisgezelschap bestaat, behalve uit de bemanning, uit Göhrs, (dat is de hoofdpersoon die men goed in het oog moet houden, dat is de man met hersens, n.l. de schrijver zelf) verder uit een Hollandsche ingenieur, die van der Weele genoemd wordt en naar Curaçao gaat, om voor de Shell een tunnel onder de haven dóór te boren van 4 millioen dollar. Verder hoofdzakelijk Ecuatorianen en Columbianen.

Het volgende hoofdstuk gaat over de *Overval van Urbina*.

De kapitein van het schip heeft het druk over deze drie maanden geleden „voor een Hollander eenigzins pikante geschiedenis van Simon Rafael Urbina"; en waarvan hij zegt: „dat de halve wereld op onze kosten daarover pleizier heeft gehad."

De oorzaken van de revolutiepoging van Urbina wordt dan door een der Colombiaansche reizigers uiteengezet, waarop van der Weele ten slotte volgen laat, dat het meest ongeloofelijke in deze geschiedenis is, dat de Gouverneur de gevangen genomen deelnemers aan den overval, heeft vrijgelaten, op een bedreiging van Urbina.

De Kapitein van de Boskoop zegt dan: „Waarom zou de Gouverneur riskeeren, dat een fanaticus een bom in een olietank zou werpen en een paar millioen gulden in de lucht zou laten vliegen? *Ik* zou hen óók vrijgelaten hebben„, zoo voegt hij er aan toe.

In een volgend hoofdstuk *Aadklacht tegen Venezuela*, bemerken we, dat er ook nog een Curaçaoenaar aan boord is. Hij is de hoofdpersoon in dit hoofdstuk en de man, die de aanklacht tegen dat land uitspreekt. De schrijver noemt hem: „Een jonge man „uit Curaçao, die in Hamburg, Londen „en Holland tropenhygiëne heeft ge„studeerd. Zijne moeder was een „Spaansche, zijn grootmoeder een Fran„sche uit Guadeloupe. Zijn voorou„ders van vaderszijde waren allen Hol„landers. Hij heet Barnveldt."

„In mijn jeugd," aldus Barnveldt, „zag ik dikwijls menschen in een kano „over zee van Venezuela in Curaçao „komen. Hun schouders en armen met „kogels doorboord."

Barnveldt trok dan een portefeuille uit zijn zak. „De donkere vlekken „hier," zoo ging hij voort, zijn het „bloed van een armen kerel, die de „Venezolanen bij den overval van Ur„bina doorschoten hebben. Ik bracht „hem zelf in een auto naar het hos„pitaal. Urbina stelde mij daartoe in „dien nacht een lijfwacht, en zijn eigen — gerequireerde — auto ter beschik„king. Urbina is een teeder man, met „een intelligent uiterlijk. Hij gedroeg „zich nobel en dapper. Maar het is „een vervloekt land, waarin hij gebo„ren is."

Waarom dit land vervloekt is, wordt dan verder door Barnveldt in eenige bladzijden uiteengezet.

Na een hoofdstuk „West-Indie en Columbus" komt het hoofdstuk *Caraçao*. De *Boskoop* bleef eenige dagen hier om te lossen.

Göhrs had in het „Hotel Americano" zijn onderkomen gezocht met nog eenige reizigers der *Boskoop*, waaronder ook een zekere Merlezun, een Franschman.

Hij vertelt, hoe het hun daar beviel (?) en verder krijgen we nog te hooren, dat men met Hollandsch op Curaçao niet terecht kan; dat men bij de posterij geen Hollandsch geld aanneemt, dat de prijzen in de winkels in Amerikaansche dollars worden aangegeven en dat de kranten uitsluitend Spaansch zijn.

Men ziet het: een hors d'oevres van fantasie en werkelijkheid.

„Alles is toeval," zeide Merlezun, „toen hij de rood-wit-blauwe vlag bo„ven het gouvernements-paleis zag „wapperen. "Wanneer de Venezolaan„sche kust niet zoo vlak was, dat „slechts kleine schepen deze konden „bereiken, zouden de Venezolanen hun „olievelden zelf benutten en dáár raffi„neeren. Dan lagen er hier op Curaçao „niet 500 witte, roode en gele reuzen„tanks, en zouden de 12000 arbeiders „niets te doen hebben, en liep er niet „iederen morgen een vloot van sche„pen met ruwe olie binnen en een „andere met benzine er weder uit, en „haaide mij niet in de vroegte uit „mijn slaap."

Merlezun was in slechte luim. Daags te voren was hij door een chauffeur voor een dollar afgezet en de Hollandsche politie had niet, zooals hij verwacht had den boosdoener met een gummistok op zijn kop geslagen, doch had beider namen genoteerd, en den Franschman gevraagd om op de wacht te komen.

Merlezun had toen den dollar maar cadeau gegeven, doch had geen hoog idée meer van de Hollandsche kolonisatiekunde.

We hooren verder nog, dat er hier vijf gouverneurs waren in drie jaren tijds.

En dat er hier dus iets niet in orde is. Dit schijnt ook het geval te zijn met het volgende, waar Göhrs vertelt, dat het eiland hier katholiek geregeerd wordt, ofschoon Holland in den grond protestant is. En waarom? „Omdat de „zwarten allen katholiek „zijn, de nakomelingen der slaven, die „men uit Afrika heeft ingevoerd en „die voor de Petroleum *das grosse Geschäft* waren."

Het is Zondag, wanneer de heeren op het balcon van het Hotel Americano zitten.

Merlezun heeft het over de kleeding der bevolking, die hem te mooi is.

„Wanneer ik hier Gouverneur was, „zegt hij, zou het mijn eerste werk „zijn, te bepalen, dat ze allen barre„voets moesten loopen."

Barnveldt, de Curaçaosche dokter, heeft echter nog grootere plannen.

„Als ik Gouverneur was, zegt hij, „zou ik aanstonds de zelfstandigheid „van Curaçao proklameeren, van Hol„land onafhankelijk."

Het nu volgende hoofdstuk „*Een Hollandsche kolonie*" haalt nog weer eens het fabeltje op, dat het woord „Curaçao" *gebraden priester* zou beteekenen, en ook krijgen we daar het nieuws te hooren, dat de Spanjaarden hier de Indianen hebben doodgeslagen.

Des middags gaat Göhrs voor de tweede maal naar de plantage van de familie Barnveldt. Ook met den vader van Dr. Barnveldt, die Curaçao een geitenparadijs noemt, maken we kennis.

We krijgen daar nog meer over Curaçao te hooren, ook over het papiamentsch, waarna Göhrs spottend tegen Dr. Barnveldt zegt:

„Gij zijt toch een verstandig man. „Wanneer u ook nog een eiland, „met twee kleine neveneilanden en „40000 zwarten en 4000 blanken „zelfstandig wil worden, — een eiland „waarop alléén maar cactussen en „geiten groeien — een eiland, waarop „alles wat de mensch verlangt, met „schepen moet worden aangevoerd, „— wanneer zulk een eiland een eigen „staat wil worden, wat zal er dan, mijn „God, van de wereld worden?

„Gij zijt toch een heldere kop, „Barnveldt, een flinke verstandige „Hollander".

„Neen, antwoordde Barnveldt, ik „ben op de eerste plaats Curaçaoenaar, „en dan tenslotte Hollander.

„Het is geen gekheid, dat wij hier „honderde jaren leven, dat men ons „van boven af Gouverneurs stuurt, „die wij niet gekozen hebben, en die „ons niet verstaan en die men om„geeft met een raad van mannen, die „we zelf niet benoemd hebben.

Dat is „*Blutsache*" Göhrs; het zou jou niet„anders gaan."—Göhrs, zoo vervolgt de roman na dit gesprek, dacht erover na, hoe klimaat, de verwijdering van Europa en het bloed van andere rassen, een karakter als het Hollandsche, wat hij toch goed meende te kennen, zóó kon veranderen.

Mathematisch kon hij bijna narekenen, welke bloedinvloeden voor de politieke eigenaardigheden van zijn merkwaardigen vriend van invloed geweest waren.

Op den terugweg naar de stad, krijgen we nog wat te hooren over de villawijk van Scharloo en over de kerkhoven, waarover duidelijk bij Göhrs een groote verwarring heerscht, omdat Göhrs schijnbaar in de meening verkeert, dat de mooie luxueuse begraafplaatsen der Israëlieten aan de arme kleurlingen toebehooren, die hun laatste spaarduitjes bijeengegaard hebben, om zich een mooie begrafenis te bezorgen.

En als Göhrs dan de groote katholieke kerk ziet (waarschijnlijk van Pietermaai) dan „begrijpt hij, dat de „*gebraden priester*", zich in een „over„winnende" heeft veranderd, die, al zijn „er ook de Indianen niet meer, zich „tenminste de nakomelingen der sla„ven zóó tot zich heeft getrokken, „dat zij bij hem uit de hand komen „eten„

Waarmee hij blijkbaar wil te kennen geven, dat de arme zwarten zich door hun geestelijken hun laatsten cent hebben laten aftroggelen, om er zulk een „reuzenkerk" mee te bouwen, terwijl het toch genoegzaam bekend is, dat al het geld voor dezen bouw uit Holland gekomen is.

Terug in „*Americano*" trekt het standbeeld van Brion ook nog hun aandacht.

Heeft die man er werkelijk zóó uitgezien?" Op deze vraag weet van der Weele te vertellen, dat men vergeten had, naar een afbeelding, te zoeken, toen aan den beeldhouwer de opdracht voor het standbeeld gegeven werd.

Tot slot maakt Göhrs nog even de hatelijke en onware opmerking, dat de Macamba's een „verdammt unverschämtes Wort" (een vervloekt onbeschaamd woord) is en dat zij (de Macamba's) van Curaçao een klein Elzas-Lotharingen gemaakt hebben, waarop van der Weele, al even hatelijk antwoordt: „*If Luis want to be naughty, noboly can help it*."

Tot zoover het werk van Edschmid, voor zoover het Curaçao betreft.

Met enkele variaties willen we thans tot slot herhalen, waarop we opgenoemde zegsman, in het eerste artikel aan het woord, onze aandacht vestigde.

Aan wien de schuld van de vele foutieve, onnauwkeurige opgaven, beweringen zonder grond of zweem van bewijs, soms met een hatelijken bijsmaak tegenover enkele personen, autoriteiten of volksgroepen, die ook in het werk van Edschmid te vinden zijn, en die zeker *niet allen* uit des schrijvers eigen koker stammen?

Het is vroeger, zoo zeide onze zegsman, niet zelden gebeurd, dat men met den vinger alle plaatsen kon aanwijzen, door dien vreemdeling bezocht, de personen kon opnoemen, hij wie hij te gast was, of bij wien hij zijn aanteekeningen geput heeft.

Is dit ook met Edschmid (in het werk Göhrs genaamd) het geval? Dan ligt de conclusie voor de hand, wie verantwoordelijk is, van wat men dit schrijven over Curaçao, wel het meest geblameerd heeft. Ofschoon men niet moet vergeten, dat Edschmid schrijft voor Duitsche lezers, die Curaçao heelemaal niet kennen, en dat hij als romanschrijver er veel heeft ingevlochten wat alléén vrucht is van zijn eigen fantasie, maar dat hij voor den opzet (zie het motto) van zijn roman het meest interessant vond. Wáár de grens ligt tusschen het werk van den romanschrijver en den reporter, kan nergens met passer of duimstok met zekerheid worden nagemeten.

KOLONIALE RAAD

Op Maandag den 3den October 1932.

Suppletoire begrootingen meenen we, zijn in ons gebiedsdeel pas van de laatste jaren. Zulk een late behandeling echter als deze van 1932, kunnen we ons niet herinneren. Het interessante is er dan van af, zooals we Maandagavond hebben kunnen merken en aan de behandeling én aan het publiek, wat bij lange na niet, de tribune vulde zooals we dat de laatste jaren gewoon waren.

De ingekomen stukken deelden de benoemingen mede tot afgevaardigden van het bestuur van de Heeren Mr. van Dijk, procureur-generaal en H. Schotborgh, administrateur van financiën.

Eerst kwam echter nog in behandeling de **Ontwerp-verordening tot regeling der winkelsluiting.**

Bij de Algemeene beraadslagingen daaromtrent, hield de Hr. WINKEL een rede om te motiveeren, waarom hij zijn stem tegen de verordening zou uitbrengen. Spr. baseerde zijne argumenten op het recht wat de winkeliers hebben, om hun zaken open te houden, op den huidigen toestand, waarin men genoodzaakt is, zooveel mogelijk te verdienen, ook buiten den officieele winkeltijd, en op het buiten dezen tijd binnenkomen van schepen met passagiers, die ook gaarne willen geholpen worden. De Hr. JOSSY COHEN HENRIQUEZ echter was erg over deze rede van den Hr. Winkel verwonderd. Spr. wilde ook niet het recht prijsgeven der winkeliers, om hun winkels open te houden, maar 90% toch van de handelstand had zelf in een request om officieele winkelsluiting gevraagd.

Spr. zelf ook, heeft reeds lang de noodzakelijkheid van een winkelsluiting gevoeld. Vele uit het buitenland gekomen winkeliers blijven maar open tot laat in de nacht. Deze mistoestand wordt nu door het Bestuur tegengegaan. En wat betreft het laat binnenloopen van groote passagiersschepen, de huidige verordening zelf laat voor zulke gevallen uitzonderingen toe.

De Hr. Cohen Henriquez zal dan ook vóór het ontwerp stemmen.

De Hr. ESKES zegt dat volgens de toelichting, dit ontwerp wil doorgaan voor een sociale wet van den eersten rang, maar op den keper beschouwd is de verordening slechts het gevolg van een actie der kooplieden, die ongewenschte concurrentie willen uitschakelen.

Spr. durft niet te onderschrijven de dikke woorden van de toelichting:

„Het is noodzakelijk, dat elke winkelier en zijn personeel per etmaal voldoenden tijd overhouden voor rust, ontspanning, familieleven enz.

Wanneer het personeel te weinig rust heeft, en door onderling overleg of particulier initiatief men niet tot voldoende rust kan komen, dan mag het bestuur ingrijpen.

Maar het Bestuur heeft geen recht om een particulier winkelier te dwingen om rust te nemen.

Afgezien van die stoute stelling, kan Spr. echter deze verordening wel accepteeren.

De vraag is gesteld, aldus de Hr. Eskes, zijn er misstanden op dit gebied? En men heeft aan Spr. gezegd van niet. 99% van het motief dezer verordening is dus de uitsluiting van de concurrentie der kleine winkeliers.

Zoo heel erg vindt Spr. dit niet, en hij zal wel zijn stem geven, omdat ook de strekking niet zoover gaat Maar men moet niet zeggen; dat deze verordening een eerste stap is op het gebied der sociale wetgeving.

De Hr. VAN DIJK wijst er nog even op, dat de uitzonderingsbepaling in de verordening juist is voor de schepen die een groot aantal passagiers zouden meebrengen.

Bij de artikelsgewijze behandeling bracht de Raad bij monde van den Hr. ESKES nog haar meening naar voren, dat de geldstraf alleen voldoende preventief zou werken. De Hr. Eskes wenschte daartoe de boete van f 25.— te veranderen in f 100.—. De Hr. Cohen Henriquez wilde daarin nog wat verder gaan, en er f 200.— van maken.

De PROCUREUR GENERAAL echter bleef voor hechtenis om herhaling te voorkomen.

Ook de Nederl. winkelwet heeft een gelijke hechtenis en Spr. zou het een gemis vinden voor den Curaçaoschen rechter, wanneer hij daarover niet zou kunnen beschikken.

De Hr. ESKES vindt het beroep op op de Hollandsche winkelwet niet erg gelukkig, daar juist tegen deze wet een storm van verontwaardiging is opgegaan.

Bovendien is Spr. wel van meening dat de hardnekkigste recidivist, met de geldboete van f 200.— die bij herhaling nog kan verdubbeld worden, wel zal bekeeren.

Wat de Hr. van Dijk verder zeide, dat het middel van hechtenis voor den Curaçaoschen strafrechter gewenscht zou zijn, vestigt Spr. er de aandacht op, dat de afdeelingen algemeen tegen hechtenis waren, waarschijnlijk zal daardoor dus ook zijn de president van het hof van Justitie.

Het amendement Eskes in stemming gebracht, werd met algemeene stemmen aangenomen.

Over wat het ontwerp zegt, omtrent het binnentreden der woning met „bijzondere of algemeenen last van het Openbaar ministerie" stelde de voorzitter de Hr. Landsberg eenige vragen aan den Procureur Generaal.

Hierna aarzelde de Hr. Eskes om het amendement, wat hij aanvankelijk hierbij had, nog in te dienen.

De gemachtigde van het Bestuur de Hr. van Dijk, had op de moeilijkheden van den Voorzitter, gezegd dat alle verordeningen hetzelfde luiden; had gesproken van moeilijkheden in de praktijk van het politiewezen en ook de ondervoorzitter de Hr. Ellis scheen geen bezwaren te hebben. De Hr. Eskes trok dus zijn amendement maar in.

Het ontwerp daarna in zijn geheel in stemming gebracht, werd aangenomen met tegenstem van den Heer Winkel.

Hierna kwam in behandeling: de **Ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 20sten Juni 1931 (P.B. 1931 No 36) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curacaosche begrooting voor het dienstjaar 1932.**

De gemachtigde van het Bestuur, de Hr. H. SCHOTBORGH had nog eenige inlichtingen te geven op de algemeene beschouwingen door den Raad in het eindverslag vastgelegd. Hierop antwoordde de Hr. ESKES in de Algemeene beraadslagingen.

Deze is dankbaar voor de inlichtingen en blij te vernemen, dat er thans een systematische inning plaats heeft der belastingen. De Hr. Schotborgh had aan achterstallige belastingen opgegeven f. 832.000 of wel 9%. wat niet zoo erg veel was. In de maand September alleen is er aan f. 64.000 achterstallige belastingen geïnd.

De Hr. Eskes wenschte er nog eens op te wijzen, dat de cijfers der gouvernementsmiddelen zoo spoedig mogelijk gepubliceerd worden.

Met genoegen heeft Spr ook gehoord dat het Bestuur diligent is om lagere tarieven te krijgen van de Ned. Ind. Gas Mij, en dat er spoedig een wijziging verschijnen zal in de inkomstenbelastingverordening.

Verders had Spr. eenige opmerkingen over de financiën.

Hij ging na de verschillende stukken omtrent de begrooting, waarbij het Bestuur tegen den Raad in, nog maar steeds optimistisch bleef omtrent het vloeien der middelen, totdat op 19 Juli 1932 het Bestuur geheel van meening was veranderd. Ofschoon de reden van deze verandering voor den Raad nog steeds duister is, en ook de vragen daaromtrent niet voldoende beantwoord, nam de Raad toch met groote voldoening kennis van dien omkeer van het Bestuur.

Toch blijft de Raad nog bezorgd.

Wat het rapport Welter gepubliceerd heeft omtrent gebeurtenissen aan departementen, voor outsiders onbekend, schijnt een waarschuwing te bevatten voor Curaçao. Is men hier in alle diensten voldoende van de noodzakelijkheid der bezuiniging doordrongen? en gaat men ver genoeg in versobering der diensten en beperking der uitgaven.

Het Bestuur deelde nog mede, dat ook de inkomsten moeten verhoogd worden. De meeste leden van den Raad echter vinden een belastingverhooging nog praematuur en hebben de vraag gesteld, of uit de huidige belastingen niet een sluitende begrooting kan gehaald worden, vandaar ook de vraag van de Raad naar de belastinginning.

Volgens Spr. is het mogelijk dit jaar nog een paar ton aan achterstallige belastingen binnen te halen en daarmede een sluitende begrooting te krijgen.

En voor 1933 zijn de uitgaven 8 ton minder geraamd dan in 32, en ook door een verdere beperking der uitgaven zal dit bedrag nog verhoogd kunnen worden.

Spr. meent daarom, dat heffing van nieuwe belastingen niet noodzakelijk is. Zou het Bestuur echter de noodzakelijkheid kunnen aantoonen, dan zal de Raad loyaal medewerken.

Wat de voorschotten van Nederland betreft, zegt Spr. dat we er niet weer moeten hebben. En niemand zal het euvel duiden, wanneer Curacao in deze slechte tijden geen groote bedragen tot aflossing van de thans bestaande voorschotten op de begrooting zet.

De Hr. Schotborgh maakt nog de verbetering, op wat de Hr. Eskes zeide, dat de over 1931 nog niet ontvangen belasting, niet achterstallig genoemd kan worden.

Verder wees Spr. erop, dat de fiscus de menschen niet wil molesteeren met deurwaarders en ook niet in deze tijden het uiterste van de menschen halen mag, kan, of zal.

Bij de verdere behandeling der artikelen, houdt de Hr. Eskes nog een pleidooi voor de 10e klas der Wilhelminaschool, waar nog 9 leerlingen een voldoende aantal is om een 10e klas te rechtvaardigen. Hij verzoekt het Bestuur overwegingen tot opheffing van deze klas te laten varen.

Over de Chinees en de Britsch-Indiers op Groot-Kwartier werd ook nog heel wat gesproken. De raad heeft hier een ander standpunt dan het Bestuur.

En wij voor ons gelooven dat het idealistische, wat het Bestuur hierbij op het oog heeft (De Hr. Schotborg sprak van een prikkel tot ijver) geenszins bereikt zal worden. De Hr. Eskes had op een gegeven oogenblik het juiste woord van wat de menschen erover denken „Van de Curaçaoenaars Chineezen maken."

Van den Procureur Generaal kregen we te hooren, dat er op de politie erg bezuinigd wordt; Thans bedraagt dit cijfer reeds f. 26.000 en het zal 1 Jan 1933 f 35 000 bedragen. Het korps zal op die datum bestaan uit 163 man en op 1 Juli 1933 uit 150 man.

Over het uitzetten van vreemdelingen werden ook betere gegevens verstrekt, waaruit bleek dat dit toch niet zoo erg en onredelijk is, als dikwijls wel eens beweerd wordt.

In zake de door den Raad meer genoemde ongelijkheid in de huren van gouvernementswoningen, was in het eindverslag uitdrukkelijk genoemd het beste huis op Plantersrust, dat nog wel met inbegrip van een garage, aanmerkelijk goedkooper verhuurd wordt dan minder goede, meer achteraf gelegen woningen aldaar.

De gemachtigde van het bestuur noemde dit de eenige uitzondering. Billijk was het, aldus de gemachtigde van het Bestuur, dat toen de Kapitein der Politietroepen uit het fort moest, en Plantersrust kreeg aangewezen, van hem geen hooge huur geëischt werd.

De Hr. Eskes vindt, dat er nog meer ongelijkheden bestaan. Het huis moet niet gerekend worden naar toevallige omstandigheden, maar naar huurwaarde. Spr. kan niet inzien, dat dergelijke ongelijkheden langer moeten blijven voortbestaan.

Bij de post over de radiodienst, concludeert de Hr. Eskes uit de gegevens van de gemachtigde van het Bestuur, dat de nieuwe zender op Kwartier een reserve zender is, en vindt dat wel een beetje kostbaar. Inderdijd was bij de Raad aangedrongen op de noodzakelijkheid van deze zender, en nu staat ze ongebruikt.

De gemachtigde van het Bestuur verwijst naar de Radioconventie van Washington, volgens welke toch in 1935 deze zender gebruikt moet worden. Maar om het goedkoopere in het gebruik, bezigt men thans nog de oude zender.

Omtrent de dure post der Waterleiding wijst de gemachtigde van het Bestuur erop, dat deze dienst nooit is ingesteld om groote winst, maar om het groote belang in dienst der volksgezondheid. Toch heeft het Bestuur steeds het oog er op gericht om zooveel mogelijk te bezuinigen.

Bij de duurtetoeslagen, komt de Hr. Eskes met een amendement om deze te verminderen met fl 9000, zijnde de duurtetoeslagen der ongehuwden.

Het Bestuur kan hier niet meegaan, om de teleurstelling, welke daardoor aan deze categorie bereid wordt. De Hr. Eskes zegt, dat elke salarisvermindering een teleurstelling is. En hoeveel gezinnen zijn er niet in ongelegenheid. Voor 1933 wil Spr. echter wel een regeling opnemen voor de ongehuwden die kostwinner zijn, en deze gelijk stellen met gehuwden.

De Hr. Sprockel kan met het amendement Eskes niet meegaan. Spr. heeft berekend, dat er van de ongehuwden, 295 ambtenaren zijn met fl 2400 of minder. En 141 met nog geen fl 1200 salaris. Deze categorie zal dit gemis dus zeer voelen. Dit amendement zegt de Hr. Sprockel treft de ambtenaren, die het minste inkomen hebben, en daarom kan hij er niet voor stemmen.

De Hr. Eskes, voelt er niets voor een vermindering van boven af, en de kleine man in salaris maar gelijk te houden. Spr. vindt dat we zoo in socialistische en communistische richting gaan. Voor de kleinere inkomens zegt Spr. zijn tijden ook veel goedkooper, dan voor de grootere. Ook bij particuliere werkgevers zien we dat

de loonen der kleine man naar beneden zijn gegaan, dus ook zoo bij het Gouvernement. Al klopt Sprekers hart warm voor de arbeider, ook voor de arbeider is hetvanbelang dat het economisch evenwicht niet verstoord wordt.

De Hr. Sprockel repliceert, dat de f. 9000, waarover het gaat niet zooveel beteekenen en de financiën van Curaçao niet in de war zullen sturen.

Bij stemming, wordt het amendement Eskes aangenomen, met tegenstem van den Heer Sprockel.

Om aan Openbare werken nog een verhooging te geven voor de post, schadeloosstelling aan vervoermiddelen, waren eenige leden geenzins bereid.

Deze post in stemming gebracht, was echter nog oorzaak, dat de begrooting deze avond niet kon worden afgehandeld. Een staking van stemmen 5 — 5, schreef een nieuwe voltallige vergadering voor.

De kwestie politiewoningen kwam ook nog ter tafel. De Hr. Eskes stelde een amendement voor om deze te schrappen, wat aangenomen werd door alle leden met uitzondering van de Heeren Ellis en Sprockel.

Om bovengenoemde staking van stemmen kon ook het ontwerp in zijn geheel, deze avond niet worden aangenomen, waarvoor een vergadering werd uitgeschreven op Woensdagmorgen kwart voor twaalf.

Eerlijke journalistiek ???

Onlangs lazen we in een Hollandsche courant met een kleinen variant het volgende ondeugend grapje tusschen collega's:

A: Er zijn wel honderd verschillende manieren van journalistiek, maar er is maar *één* eerlijke manier.

B: Zóó? — En welke is die éene eerlijke manier dan?

A: Ja, dat dacht ik wel, dat je *die* niet zoudt kennen.

Onwillekeurig viel ons dit gesprek weer in de gedachte, ná de lezing van het artikel van *La Prensa* van Dinsdag 4 October: *„De Amigoe di Curaçao en de Schoolkwestie"*.

De inleiding van dat artikel is, naar 't schijnt, in de Zondagsche luim van den Redacteur opgesteld, met krachttermen als: „een hartstochtelijk artikel geschreven met veel heftigheid en woede" is geheel er op bereken om de lezers van L. P. alvast in een *anti-Amigoe* stemming te brengen, doch houdt geen enkel verband met hetgeen we in een ons vorig nummer van de *Amigoe* bewezen of gevraagd hebben.

De Redacteur van L. P. schijnt door onze argumentatie *schaak mat* te zijn gezet, en daardoor wat uit zijn humeur geraakt en daarbij het rechte stuur verloren te hebben over zijn woordenkeus. De ridders in de middeleeuwen bleven ook bij het toebrengen van hun zwaarste lansstooten in hun tournooien steeds ridderlijk en hoffelijk. Ook een journalist van goeden huize behoort dat te zijn.

Ons streven bij alle verschil van meening en bij elke polemiek is steeds geweest de *irenische* richting toe te passen, d. w. z. vrede te stichten en zooveel mogelijk te trachten tot overeenstemming te komen, tenzij het bleek dat de tegenstander daar niet van gediend was. Tegenwoordig houden velen méér van boksersmanieren, links en rechts ruwe, onbehouwen slagen en stooten toe te brengen, den tegenstander met een bloedneus *knock out* te maken.

Aan dergelijke ordinaire kunstgrepen stellen we ons liever met bloot.

Wij hebben in ons vorig artikel aan L. P. eenige vragen ten beantwoording gesteld. L. P. heeft deze zoo goed als allen ontweken, zoodat we daarop nog steeds een fatsoenlijk antwoord tegemoet zien. Op het slot hebben we gezegd, dat het een heele kunst schijnt *goed* te kunnen lezen.

De Redacteur van L. P. heeft daarop een overdreven nederig antwoord gegeven, op welke scholen hij zijn leerjaren heeft doorgebracht. Doch heeft daarmee tevens bewezen, dat de eigenlijke beteekenis van die uitdrukking hem ontsnapt is, evenals aan al zijn voorgangers, die ook vroeger met den *Amigoe* in conflict zijn geweest, omdat zij niet gevat hebben, dat de ware zin van die uitdrukking is, *niet* dat men *alphabetisch* kan lezen, maar dat men ook *begrijpt* wat men gelezen heeft, tenzij men misschien liever *niet wilde* begrijpen.

Wij danken L. P. voor de inlichtingen ons verstrekt omtrent het ware doel waarvoor vroeger *Victoria- en Oranjefonds* door de Loge zijn gesticht. Ofschoon we nog niet begrijpen, waartoe die toevoeging dienen moest: „ter behartiging van de belangen van het *bijzonder* onderwijs."

Bijzonder onderwijs bestond er toen en ook later op ons eiland geen ander dan *katholiek* onderwijs. Het was toch ondenkbaar dat de loge daarvan de belangen zou willen behartigen. Maar van *welk onderwijs* dan? Het eenige, wat het meest voor de hand lag, was veronderstellen, dat vroeg of laat de loge zelf de stichting van dergelijke *bijzondere* scholen *in maçonnieken geest* zou willen ter hand nemen. Wat evenwel nooit gebeurd is. Wij zijn om niet bewust zelfs met een enkel woord te hebben gepronkt of ook maar gezinspeeld op de rijkdom onzer kerken of den spot gedreven met de armoede der loges, zooals L. P. gelieft te bewijzen. Wij voor ons zijn bij het schrijven onzer artikelen altijd gewoon onze woorden eerst op een goudschaaltje af te wegen. L. P. gaat er wat luchtiger over heen.

Zoo heeft *La Prensa* in datzelfde nr. de hulp aanvaard van een schildknaap die zich NICOLAAS KULLER noemt. Een dergelijke naam is ons geheel onbekend. Navraag bij verschillende andere personen leverde geen beter resultaat.

Zij hebben ons den tocht naar het *Bevolkings-Register* maar bespaard. Wij moeten dus voorloopig aannemen, dat deze naam gefingeerd is. Was bij die keuze soms opzet in 't spel? Wilde die schrijver misschien eenig verband leggen tusschen zijn naam of iemand, die gewoon is wat *„flauwe k.l"* te verkoopen?

Op ons maakt de schrijver inderdaad den indruk van een Hollandschen marktschreeuwer, die onder veel armengezwaai zijn minderwaardig goedje aan de lichtgeloovige omstanders ten verkoop aanbiedt.

Bij den Redacteur van L P. schijnt hij echter wel in de gratie te staan. Vermoedelijk heeft hij in dezen intiligenten jongen man wel talent en toekomst ontdekt, om in den geruchtmakenden kring der medewerkers te worden opgenomen.

Het maakt evenwel een zonderlingen indruk, dat die N. K. bij zijn eerste negatie al met veel aplomb ontkent, wat de Redacteur zelf, (die het toch zeker wel het beste weten kon) eenvoudig heeft toegegeven, nl. het bezoek bij de ouders der leerlingen om deze van de Katholieke school af te nemen en op de Emmaschool over te plaatsen. Men zal toch wel begrijpen, dat we met schrijvers van dergelijke „standing" geen debat aangaan.

Tot later, in de hoop, dat betere tijden aanbreken.

Een postzegeloorlog.

Weinigen misschien weten, dat de eigenlijke aanleiding van het huidige Chaco-conflict tusschen Paraguay en Bolivia, de uitgifte van een postzegel is.

Bij het verlies van de provincie Antofagasta in 1884, alsmede bij het Tacna-Arica geschil in 1929 heeft Bolivia zijn goede kansen zien verdwijnen op een uitgang naar zee.

Het huidige Chaco conflict is de laatste kans voor een uitgang naar de Atlantische Oceaan al is het dan maar door een haven van de Paraguayrivier.

De Gran-Chaco, ten Westen van de Paraguay-rivier gelegen, wordt gewoonlijk, zoowel politiek als geographisch, in twee stukken onderverdeeld, het Zuid-Westelijk deel, de „Chaco central" of „Chaco astral" en 'n Noord-Westelijk deel „Chaco boréal" genoemd, dat tusschen Bolivia en Paraguay ligt.

Het eerste deel; dat aan Argentinië behoort, bestaat uit wijde prairievlakten, waarop Indianen hun nomadenleventje leiden, maar waarop ook blanke bewoners toeven, die er land bebouwen en veeteelt beoefenen. Het Noordelijk Chacogebied bestaat uit zoo 'n maagdelijk, onherbergzaam en ontoegankelijk oerwoud, dat het, waneer het tot 'n fellen oorlog tusschen Bolivia en Paraguay zou komen, niet eens bezet zou kunnen worden. Desniettemin maken beide landen aanspraak op dit gebied, in weerwil zelfs van de grensregeling, die in 1895 door een scheidsgerecht werd uitgesproken. Het zou al wel honderdmaal militair bezet geweest zijn, wanneer, zooals gezegd is, de „Chaco boréal" zelf maar een bezetting toeliet.

Aan beide zijden heeft men zich tevreden moeten stellen met een documenten-strijd, mitrailleur-vuur van redevoeringen en toespraken, met afvuren van papieren geschut, totdat onverwacht, aldus de Maasbode, tegen het einde van 1927 Paraguay een postzegel uitgaf, waarop de kaart van het land was afgebeeld, en waarop als de meest doodgewone zaak ter wereld, het zoo omstreden gebied van „Chaco" duidelijk en wel aangemerkt bleek als „Chaco Paraguayo."

Dat kon Bolivia er natuurlijk niet bij laten zitten. Dat eenvoudige postzegeltje was wel het meest probate middel om alle wereldlingen er van te overtuigen, dat Bolivia van zijn aanspraken op de „Chaco" had afgezien. En het duurde niet lang, of ook Bolivia liet een nieuwen zegel op zijn brieven plakken, waarop Bolivia stond afgedrukt, vermeerdert met het Chacogebied, dat ineens gedoopt werd onder den welluidende naam van „Chaco Boliviano."

Toen, dat spreekt vanzelf, deden zoowel de Paraguayneezen als de Bolivianen hun Sjako's op; zij omgorden zich met sabel en geweer en probeerden op elkander in te loopen, midden op dit ontoegankelijke hindernis. De Volkenbond en later de Paus probeerden de vijanden ervan te overtuigen, dat de „Chaco" de moeite van het krakeel niet waard was, en toen de Paraguayneezen riepen: „ja, maar, die postzegel!" en toen de Bolivianen terugbrulden: „ja, maar, die postzegel!" toen decreteerde het scheidsgericht niet alleen, dat de uitspraak van 1895 gehandhaafd bleef, maar ook, dat de postzegels moesten worden ingetrokken; dat gebeurde dan ook, maar men had vergeten te bevelen, dat men ze niet weer opnieuw mocht uitgeven, en dat men ze ook niet in den vorm van sluitzegels bijvoorbeeld in den handel mocht brengen.

Bolivia heeft die spitsvondigheid ontdekt en verleden jaar werden de gewraakte postzegels weer gezien. Paraguay sprak van verdragsbreuk en greep al weer met de hand naar 't geweer. Bolivia poetste intusschen zijn uniformknoopen en 't heeft er allen schijn van, dat men het geschil met de wapenen toch gaat uitvechten, hoe ontoegankelijk de „Chaco boréal" dan ook moge wezen.

En dat alles om 'n klein stukje papier, 'n postzegel.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij nietplaatsing nimmer teruggegeven.

Velen zullen het nieuws gehoord hebben: Saba heeft een orkaan gehad. Zij, die zoo iets meemaken weten wat het beteekent. Een orkaan, die kwam, verwoestte en . . . verdween. Ons achterlatend met onze misère.

Wat een dag was 26 Sept! Dan zit ik weer kalm te overdenken wat we toen meemaakten . . . .

Waarde lezer, laat me trachten U eenigszins een idee te geven van wat we hier ondervonden. Hoe ik dien orkaan meemaakte.

Onwillekeurig denk aan de ontzettend warme dagen, die we de laatste weken hier hadden. Wat die hitte nog erger maakte was, dat die dagen uiterst kalm waren, geen briesje, niets. Oef! Wat was het drukkend!

Dan denk ik ook aan de laatste drie avonden, toen het zoo weerlichtte. Zou dat de aankondiging geweest zijn ? ? ?

Zondagavond ging ik vrij vroeg naar bed. Het was zoowat half 10. De barometer wees aan: 75.3 m.M. De nacht was pikdonker, geen sterretje te zien. In den ochtend om 4 u zoowat moest ik uit bed om de ramen te sluiten, het regende. De wind was den heelen dag uit het noorden.

's Morgens bij het opstaan, 7 uur, wees de barometer aan: 75 1 m.M. Dus 2 mM. lager. Regen, filosofeerde ik.

Tegen half 8 viel het me op wat voor eigenaardige lucht we hadden. Vaal grijs. Het waaide al wat. Maar daar zijn we op Saba aan gewoon.

Later merkte ik de honderden bladeren of stukjes van bladeren in de lucht. Een slecht teeken, zegt de bevolking! Vandaar plotseling een gehamer en geklop om de boel af te sluiten. Zoo iets moet men meemaken. Die opgewonden toestand van zoo'n bevolking, elkaar toeroepend, dat de barometer daalde. De wind keerde naar het noordwesten. Men kon al voelen, dat hij krachtiger werd. Ik bleef mijn barometer controleeren, hij daalde steeds meer en meer: 74 9 mM.

Het was intusschen half 8 geworden. Ik sloot thuis alles af en ging toen het hospital afsluiten. (dit afsluiten geschiedt als volgt; de blinden worden binnen gesloten met 4 haken deze haken worden nog met hindgagaren vastgebonden!) Toen ik naar huis keerde (zoowat 200 M. van het hospitaal verwijderd) begon het. Door den orkaan overvallen!

Ik wist nog van 1928, wat me te wachten stond. Midden in zoo'n orkaan! Dan nog de wind tegen! Hoe thuis te komen? De wind drukte je tegen de muren, die we hier overal hebben langs de straten.

De fijne regen was zwaarder geworden; die in het gelaat. Het was alsof je in het gezicht gegeseld werd. Je oogen kon je nauwelijks open doen. Om je heen zie je heele daken de lucht in vliegen, je hoofd over; takken, shingles (d.z. houten dakpannen) losse zinkenplaten langs je heen. En de wind? Gestadig werd hij woester, drukte, beukte, rukte, trok,

Alsof de heele natuur bezeten was. De wind had mating van alle versterking, heele veranda's gingen de lucht in. Af en toe nam hij wat rust om dan met verwoeder kracht over het eiland te gieren. De armere bevolking had het hard te verantwoorden. Je zag enkelen in den orkaan met een wicht op de armen zoekend bij meer gegoeden betere bedekking. Anderen bleven in hun hutjes met gevolg, dat sommige met hut en al de lucht in gingen, de hellingen langs. En als ze eruit gehaald werden, waren ze gekneusd, gewond. . . .

Eindelijk bereikte ik mijn woning, moe, afgemat, alsof men uren op je lichaam gebeukt had, doornat, koud!

Zou ik me verkleeden? Misschien moest ik er straks weer uit. Even naar den barometer kijken, steeds lager en lager, de wijzer trilde evenoudig, aldoor lager, ons toonend, dat het leed nog niet geleden was. Ik stond aldoor lucht te happen, om den druk in de ooren tegen te gaan.

Het was alsof je trommelvlies werd ingedrukt. En je zat onrustig te wachten en te denken wat het eind van deze verwoesting zou zijn.

De beste huizen trilden en kraakten. De wind, die over je dak ging liet je denken, dat hij elk oogenblik het dak zou losrukken . . .

Ik werd om 9 uur geroepen om bij de Eerw. Zusters te komen. De kerk ging eraan, luidde de boodschap. Ik er weer op uit. Je riskeerde, als het niet zoo heftig waaide, om er door te gaan, de kerk was nog geen 100 passen van mijn woning. En toch, hoe je je buiten waagt! Een zeer gevaarlijk iets in zoo'n orkaan. Langs de bergen durfde ik niet om de rotsen, die aldoor losgerukt werden en naar beneden vielen. Ook om de hooge radiopalen, die er toen nog stonden.

Bij de kerk gekomen zag ik de verwoesting buiten. Als een kaartenhuis je opgetild en van de fundament verschoven, schuin leunend op de woning der Eerw. Zusters. Ik ging door den achterkant naar binnen in de kerk. Welk een verwoesting! Alle beelden omver gegooid, het bovengedeelte van het altaar losgerukt, alle kandelaars en vazen lagen tegen den grond. Van het expositietroontje bleef niets heel, één cherubijntje in devoot geknielde houding bleef nog gespaard!

Ik ging terug en vertelde de Zusters van den toestand. Het Ons Heer werd verwijderd. Intusschen had het volk gehoord, dat hun kerkje scheef stond. Mannen en vrouwen in doornatte kleeren, stroomden toe om te redden wat nog te redden was. Vele handen maken licht werk, dat ondervonden we. Tegen tien uur keerde de wind om, hij kwam van het zuiden. Was dus van noord, noordwesten, west, naar het zuiden gekeerd. Goddank, zei men.

Ik ging intusschen naar huis om mijn barometer te controleeren.

Daarna naar het hospitaal om de verwoesting te zien; de veranda was heelemaal weggeslagen. Het dak lag wel 30 M. verder geslingerd. Vanaf het hospitaal liet ik mijn blikken gaan over de Bottom. Treurig aanblik . . . Bijna alle huizen hadden geleden, min of meer. De orkaan was minder, maar steeds bleef hij nog rukken, duwen . . .

De kracht van de wind verminderde, ik voelde den druk minder worden.

De barometer ging stijgen. Ik teekende toen nauwkeurig de stijging op. Zieher het lijstje, waarde lezer:

Barometerstand van den orkaan 1932.

's Morgens om 7 u	75.1 mM.
Om 8 u	74.5 mM.
Half 9 (laagste stand)	71.8 mM.

Om 10 u keerde de wind, van Noordwest naar west en eindelijk zuid.

Barometer ging gestadig stijgen als volgt:

Kwart voor 10	72.0 mM.
10 u	73.0 mM.
10 u 5m.	73.1 mM.
10 u 10m.	73.2 mM.
10 u 12m.	73.3 mM.
10 u 15m.	73.5 mM.
10 u 18m.	73.6 mM.
10 u 20m.	73.7 mM.
10 u 21m.	73.8 mM.
10 u 25m.	74.05 mM.
10 u 37m.	74.1 mM.
10 u 45m.	74.2 mM.
10 u 55m.	74.4 mM.

Van nu af barometer zeer langzaam naar boven:

11 u 30m.	74.6 mM.
Kwart voor 1 n.m.	74.7 mM.
Half 3 n.m	74.75 mM.
Kwart voor 5 n.m.	74.9 mM.
Half 6 n.m.	75.15 mM.
Om 7 u n.m.	75.25 mM.

Gij merkt, waarde lezer, dat de barometer als 't ware naar boven holde, naar zijn normale stand. Zie die wijzer eens trillen, bij elke windvlaag stijgt hij, af en toe een halve m.M. naar beneden, maar dan weer vlug naar boven. Na de orkaan begon de misère. We kregen toen van alles te zien. Huizen omver geteimeld, zinkenplaten tientallen van meters ver geslingerd op de bergen. Vele huizen waarvan het dak zeer geleden had.

Veranda's weggerukt, hekken.

Nagenoeg de meeste boomen ontlakt, sommige ontworteld. Het dak van de Openb. school vernield, het hospitaal ook geleden.

Gerapporeerd werden 12 huizen omgewaaid. En dan de menschelijke ellende! Eén doode werd gerapporteerd, een oude man. uit H'gate. Om je heen niets als doornatte menschen. Je kreeg verhalen te hooren van menschen die opgenomen waren en weggeslingerd met alle gevolgen daaraan verbonden. Gekneusd, gewond. . . . Anderen werden met huis en al opgenomen en weggeslingerd. Een oude man werd gewond uit zoo'n huisje verwijderd. Een moeder uit H.gate trachtte met haar wicht een veiliger heenkomen te zoeken, ze werd met kind en al neergesmakt, zij gekneusd, het kindje van **5 mnd met** een dijbreuk.

Een vrouw uit de W'side werd opgenomen en meters ver geslingerd, zwaar gekneusd werd zij gevonden; dat zij leefde was een raadsel. Gij ziet waarde lezer, wat men van de armere bevolking kreeg te hooren was niet anders als treurig En toch mogen we God danken, dat de orkaan niet langer dan anderhalf uur geduurd heeft. En dat er niet meer dooden te betreuren waren. Na de orkaan, was, wat loopen kon, buiten, een ieder wilde zien wat voor verwoesting de orkaan had aangericht. Men verhaalde elkaar van het doorgestane leed, het geleden verlies. enz. Men voelde het, wist het, als deze orkaan langer had aangehouden zou de ellende niet te overzien zijn. Zelfs de beste en stevigste huizen hebben geleden.

Natuurlijk spreekt het vanzelf, dat zij, die have en goed verloren hebben, aangewezen zijn op anderen. Hulp is, voor zoover dat op Saba kon, verleend.

Vandaag, twee dagen na den orkaan is alles weer rustig. Intusschen zijn weer nood-antennes opgericht. Berichten zijn verzonden en ontvangen. Want alhoewel Saba zelf geleden had wilden wij toch weten hoe de toestand is op de naburige eilanden. De Atlas was goddank allright.

Het is nu op Saba opruimen en opruimen. Alsof we een groote schoonmaakdag houden. Het is weer een geklop en gehamer. Maar nu om te repareeren. De orkaan duurde zoowat anderhalf uur, uit de barometerstand meenen we te mogen opmaken' dat we in het centrum geweest zijn.

Over de heele wereld heerscht een malaise maar toch vertrouwen we, dat Saba ook nu na dezen orkaan, net als in 1928, niet zal vergeten worden. En als ge weer eens hoort, waarde lezer uit een of ander krantenbericht: Saba heeft een orkaan gehad. Denk er dan niet licht over maar tracht U in te denken de ellende, die zoo'n orkaan over zoo'n bevolking brengt. Ik voor mij hoop voor de Sabanen elke orkaan 100.000 mijlen van hun eilandje verwijderd. Met zoo'n orkaan is toch niet te grappen.

Saba 28 Sept. 32. M. B.

BERICHTEN.

Het Flottielje vaartuig voor Curaçao.

Wij hebben eenige weken terug medegedeeld, dat het flotieljevaartuig voor Curaçao, de Johan Maurits van Nassau op 20 Aug. te Vlissingen te water is gelaten.

De N. R. C. geeft een beschrijving, die we hier verkort weergeven.

Het schip wordt gebouwd speciaal voor den dienst in de tropen en zal in West-Indië gestationneerd worden. De Johan Maurits van Nassau is ontworpen door het departement van defensie onder leiding van den Directeur van Scheepsbouw, jhr. ir. M. Rappard.

Bij de uitvoering is de hoofdingenieur van de marine, de Heer G. de Rooy, met het toezicht belast; het nautisch technisch toezicht wordt door kapitein-luitenant ter zee H. J. v. d Stad uitgeoefend, die daartoe te Vlissingen geplaatst is.

De hoofdafmetingen van het flottieljevaartuig zijn: lengte over alles 78, 65 m.; grootste breedte op buitenkant spanten 11,60 m. holte in de zijde tot bovendek 6. 55 m. bij voluitgerusten toestand zal het schip bij een diepgang van 3. 75 m., 1750 ton water verplaatsen.

Het pantserdek is geheel electrisch gelascht; klinknagels zijn geheel vermeden, zoodat bij eventueele treffers geen nagelkoppen kunnen afspringen. Vooral waar machines opgesteld zijn is dit een groot voordeel, daar door de afspringende nagelkoppen anders kans bestaat, dat de machines defect geraken.

Gepantserd zijn, behalve het pantserdek, de huid naast de stuurinstallatie, de kokers voor munitie-opvoer en opvoer van de kabels en de commandotoren.

De bewapening bestaat uit drie kanonnen van 15 cm. en vier mitrailleurs welke laatste tevens dienst doen als afweergeschut voor vliegtuigen.

Het schip wordt voortbewogen door twee triple-expansiestoommachines met een vermogen van 1050 I.PK. elk. De schroeven maken 165 omwentelingen per minuut.

Voor het opwekken van electriciteit ten behoeve van licht, ventilatoren en pompmotoren, dienen twee Diesel-dynamo's en één stoomdynamo, elk met een vermogen van 75 A.P.K.

Aan het bovenstaande is nog het volgende toe te voegen. Het schip is, tegelijk met den derden kruiser, aangevraagd bij supletoire begrooting voor 1930 en 15 Juli 1931 op stapel gezet. De standaard-waterverplaatsing bedraagt 1535 ton en de ontwerpsnelheid 15 mijl. Het pantserdek is 25 á 50 m.m. dik en de commandotoren is eveneens gepantserd tot dikte van 25 mm.

De stoom wordt geleverd door vier waterpijpketels, type Schelde-Yarrow met een totaal verwarmend oppervlak van 600 m². De stoomdruk bedraagt 14 atm. De ketels worden met olie gestookt en werken met geforceerden trek.

Uit verdere, meer gedetailleerde gegevens blijkt dat de uiterste zorg is besteed om het schip niet alleen voor zijn militaire taak geschikt te maken, maar ook dat met de grootste nauwkeurigheid is rekening gehouden met de eischen, die voor de verzorging van alle opvarenden in de tropen gesteld moeten worden.

Als bizonderheid zij ook nog vermeld, dat op het bovendek, waar zich het verblijf van den Commandant bevindt, een hut is gebouwd als verblijf van den gouverneur voor het maken van dienstreizen.

Welkom.

Zondag a.s. komt hier met het S.S Cottica van Suriname de Hr. O. S Knottnerus, president-directeur van de Nederl. Indische Gas Mij.

De Heer Knottnerus heeft drie weken in Suriname vertoefd ter inspectie en komt ook hier in verband met dienstaangelegenheden, de Nederlandsch Indische Gas Mij. betreffende.

De heer Knottnerus heeft den 72-jarigen leeftijd reeds overschreden en reeds tal van koloniale reizen gemaakt.

Radio in het melaatschengesticht.

De kapitein van het Leger des Heils de Hr. Gladpootjes deelde ons mede: Heden is door mij aangekocht ten bate van de Leprozen-inrichting Zaquito, een Radio met twee extra Loud speakers. Het instrument, de allernieuwste Philco, is voor belangstellenden te bezichtingen bij de Fa. Moron en zal waarschijnlijk deze week geplaatst worden in de genoemde Inrichting.

Allen die medehielpen tot aankoop van genoemde Radio mijn hartelijke en welgemeende dank.

Gekollekteerd werd f. 317,50, kosten van het toestel zijn f. 316,— (De Fa Moron gaf een extra korting zijnde hun bijdrage.)

Lijst etc. vrij te controleeren ten mijne huize Klipstraat 63.

Van harte wenschen we de Heer Gladpootjes geluk met het behaald succes, waarmede hij zeker een uitnemenden dienst bewezen heeft aan de arme lijders van Zaquito.

Pauselijke Encycliek over Mexico.

Z. H. de Paus heeft een encycliek geschreven om te protesteeren tegen de hatelijke wetten en onzedelijke wetten, die de vrijheid der kerk in dat land verdrukken. De Paus spoort de geestelijkheid en katholieken aan, om met alle kracht te protesteeren tegen de wet, welke slechts één priester toelaat op 100 000 zielen, en welke wel een ernstige schending is van het Goddelijk recht.

Als antwoord op deze encycliek heeft Rodriguez reeds order gegeven, om de kerken te sluiten, waar de geestelijkheid tegen deze wet zal protesteeren. Verder heeft hij de Apostolische delegaat en Aartsbisschop Ruiz y Flores gevangen genomen.

Later deelde het Binnenlandsch bestuur mede dat de Aartsbisschop vertrokken was in een aeroplane van het gouvernement.

De orkaan in Porto Rico.

Volgens de laatste opgaven van het Roode Kruis is het aantal dooden in Porto Rico 194, het aantal gewonden 10857 en het aantal verwoeste huizen 8803.

Schade werd aangericht aan 11215 woningen en 75.000 personen zijn zonder dak.

De grootste schade werd aangericht te Isabella.

Meer dan de helft der koffie- en sinaasappelenoogst is vernietigd.

Voor de slachtoffers der orkaan.

We kunnen niet anders, dan ten zeerste toejuichen het initiatief wat de Heer J. Boskaljon, Directeur van het muziekcorps St. Cecilia, genomen heeft ten bate van de slachtoffers der orkaan op de Bovenwinden en de enkele families die de vorige week hier getroffen zijn door de hoos.

Voor Zaterdagavond half 9 heeft deze Heer in de Stadsschouwburg een muziekavond georganiseerd ten bate van genoemde slachtoffers.

De entree is slechts een gulden.

Van harte hopen we, dat het succes overweldigend zijn zal.

Een goed machientje.

Elders in dit blad komt de advertentie voor van een „Stopmachine". Dit machientje is ongetwijfeld van veel nut. Het toestel, dat we ten sterkste aanbevelen, kan door een kind gehanteerd worden, zoodat kousen of kleeren die stuk zijn, vlug en goed worden, gestopt of versteld. Het zalt niet te ontkennen dat dit machientje in elk huishouden zelfs bij 'n vrijgezel, onschatbare diensten kan bewijzen: men heeft het slechts enkele oogenblikken te laten werken, en wat onherstelbaar leek, komt netjes gestopt of versteld voor den dag.

De *„Stopmachine"* die in korten tijd weg gebaand heeft op alle markten, kan beschouwd worden als onmisbaar in elk huishouden, daar ze een onwaardeerbare hulp is voor de zorgvuldige en zuinige huismoeder.

De firma Patent Weaver, Aribau, 226, Barcelona, levert de *„Stopmachine"*, vrij van onkosten, voor den billijken prijs van f 7.50.

Bedenk wel de voordeelen die deze machine U kan verschaffen, en bij bestellingen aan onze firma, wees zoo goed daarbij melding te maken van *„Amigoe di Curaçao"*. 3—6

Soeur Marie Alexandrine. ✠

Op den feestdag van den H. Franciscus heeft deze Zuster haar serafijnsche ziel teruggegeven in de handen van haar Schepper, na meer dan vijftig jaren haar serafijnschen vader te hebben nagevolgd in een schat van deugden.

Soeur Alexandrine (Maria Carolina Johanna Lomans) was geboren te Amorp 14 Mei 1855. Zij deed haar religieuse professie in de congregatie van Roosendaal op 18 Nov. 1877 en kwam op Curaçao op 15 Febr. 1899.

Soeur Alexandrine was een goede onderwijzeres, die jaren de kweekelingen heeft opgeleid voor hun examens.

Des avonds deed Monseigneur Verriet de pontificale uitvaart. waarna de bijzetting plaats had op het kerkhof der Zusters op Welgelegen.

R. I. P.

Examens machineschrijven.

Zaterdag 1.1 slaagden voor het Examen Machineschrijven de volgende leerlingen van het St. Martinusgesticht en de Antonius school. De Dames; Marita Morcos, Thelma Boskaljon, Imelda Goilo, Frieda Muskus, en Romelia Osorio. Twee candidaten werden afgewezen.

Politieberichten.

In den afgeloopen week werd door de Recherche terzake bedreiging eenmaal, mishandeling eenmaal, diefstal met braak eenmaal, diefstal viermaal, en verduistering drie maal proces verbaal opgemaakt.

Opgave aangekomen en vertrokken passagiers 1932.

Aangekomen	918
Vertrokken	1147
Transito	1234

Ingetrokken rijbewijzen in den afgeloopen maand.

H. Flocker ingaande 8 September 1932 voor 3 maanden
S. Skeets „ 6 September 1932 voor 2 maanden
M. Brathweite „ 17 September 1932 voor 2 maanden
C. F. Davelaar „ 17 September 1932 voor 1 maand

Gevonden voorwerpen.

1 portemonnai met inhoud, 1 buigtang, 1 sleutelring, waaraan 4 sleutels, 1 fluit en 1 medaille, 8 witte zakdoeken.

Deze voorwerpen zijn terug te bevragen op het Hoofdbureau van Politie, Fort Amsterdam.

Regen.

Vanaf 1—7 October gaf de regenmeter van het St. Thomas-college een regenval aan van 37.6 mM.

Onze uitvoer voor meer dan de helft verminderd.

In het eerste kwartaal van 1931 werd er uitgevoerd voor een waarde van f. 107 714 895,

In het tweede kwartaal van 1931 bedroeg dit cijfer f. 92 804 273

In dezelfde kwartalen van het jaar 1932 bedroegen deze cijfers resp. f. 53 111 026, f. 46 941 322

Buitenlandsch Overzicht.

De **Mansjoerijsche** kwestie, beheerscht op het oogenblik de mogendheden te Geneve. De moeilijkheden daaromtrent zijn in de laatste maand toegenomen, omdat Japan het bestuur van Manchukuo erkend heeft, voordat te Geneve te nota Lytson ontvangen was.

Deze nota is nu dezer dagen ontvangen en gepubliceerd, en bestond uit 10 punten waarmee rekening zou gehouden moeten worden in de oplossing van het Japansch-Chinees conflict.

Japan heeft echter geen zin om met deze nota mee te gaan, en heeft zelfs reeds gedreigd uit de volkenbond te treden. Geneve zal nu voorstellen, om Mansjoerije autonoom te maken, en China souverein over drie provincies en om op een Japansch-Chineese conferentie, een permanente regeling te te treffen.

Intusschen is in Mansjoerije zelf de guerilla oorlog op zijn hevigst aan het woeden.

Een telegram uit Moekden meldde, dat de Japanners daar duizend dooden gemaakt hebben en 3000 gevangenen.

In **Ierland** is op het oogenblik de verhouding met Engeland zeer kritiek.

Mc. Neil de onderkoning is afgetreden en de Valera wil geen opvolger meer.

In **Griekenland**, bijzonder te Athene heeft deze week weer een ernstige aardbeving groote schade aangericht. De telegrammen schreven 233 dooden, 360 gewonden en 3000 huizen vernietigd.

In het revolutionaire Zuid-Amerika is het voornaamste nieuws, dat de opstand in de Staat San Paolo in Brazilie beeindigd is. Volgens telegrammen zouden de Paolisten zich onvoorwaardelijk hebben overgegeven.

In Chili heeft de opstand in de noordelijke provincie Autofagasta geleid tot een regeeringscrisis.

Abraham Yanedel, president van het opperste gerechtshof, heeft het presidentschap aangenomen.

Aankomst en vertrek der schepen de week van 9—15 October 1932

S.S.	Aank	Van	Vertr.	Naar
Vestvangen	8	Paramaribo	9	New-Orleans
Syra	9	Cristobal	9	Hamburg
Tachira	9	New-York	9	Maracaibo
Carabobo	9	Maracaibo	9	New-York
Alemania	—	Curaçao	9	Aruba-Maracaibo
Dalvangen	9	New-Orleans	10	Paramaribo
El Libertador	9	Maracaibo-Aruba	10	Aruba-Maracaibo
Costa Rica	10	Amsterdam	10	P. Limon
Magallanes	10	Barcelona	11	Cristobal
Boskoop	11	Amsterdam	11	Costa del Pacifico
Trujillo	11	La Guaira	11	Aruba-Maracaibo
Delilian	11	Liverpool	12	P. Limon
Medea	12	New-York	12	Aruba-Maracaibo
Atlas	12	Antillen	—	Curaçao
Venezuela	12	P. Limon	13	Amsterdam
El Libertador	13	Maracaibo-Aruba	13	Maracaibo
Baralt	12	S. Domingo	13	Kingston Haiti, S. Pedro de Macoris & S. Domingo
Luna	14	Maracaibo	14	New-York
Washington	14	Cristobal	14	Le Havre
Carl Legien	15	Cristobal	15	Hamburg
Atlas	—	Curaçao	15	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts
Trois Ilets	15	Maracaibo	—	Curaçao

De Heer en Mevrouw

Ernesto C. Martijn
KLoppenburg

geven hierbij kennis van de geboorte van hun zoon

ERNEST HERMAN

Curaçao: 5 October 1932
St. Elizabeth Gasthuis

Het merk voor den kenner van sigaren is en blijft

KAREL I

Welk een genot dat deze bij uitstek Hollandsche „FIJNE" sigaar óók op Curaçao verkrijgbaar is !!!!

Verkrijgbaar bij:

C. WINKEL & ZONEN	-- La Casa Rosada
G. TROOST	-- Handelskade
W. C. de JONGH	-- „ (Vriendenkring)
W. KOOLE	-- Damplein (Holl. Winkel)
J. J. van GIJN	-- Piscaderabaai
ARAUJO & Co.	-- Botica Nueva
M. VEAUMONT	-- Emmastad
L. RECK	-- Sunny Isle
J. C. van SON	-- Wilhelmina Plein (Hoek Columbusstr.)

VERTEGENWOORDIGERS:

3—6 CURAÇAOSCHE HANDEL MAATSCHAPPIJ N.V.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo**, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. "DALVANGEN"	Sept. 24	Oct. 9	Oct. 14
SS. "AUSTVANGEN"	Oct. 8	Oct. 21	Oct. 28
SS. "VESTVANGEN"	Oct. 22	Nov. 4	Nov. 11

	Vertr. PARAMARIBO	Aank. CURAÇAO	Aank. NEW ORLEANS
SS. VESTVANGEN"	Oct. 5	Oct. 8	Oct. 16
SS "DALVANGEN"	Oct. 19	Oct. 22	Oct. 30
SS. "AUSTVANGEN"	Nov. 2	Nov. 5	Nov. 13

Cabine Klasse naar Paramaribo	Fls. 125.—
Dekpassage naar Paramaribo	„ 62.50
Cabine Klasse naar New Orleans	„ 250.—

JOHN G. EMAN, Agent Aruba.

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

De Ruyterplein. Tel: No. 72 & No. 505.

NIEUWS!

DE STOPMACHINE.

Met dit toestel kan zelfs een KIND vlug en uitermate netjes kousen, sokken en alle soort van geweven stoffen, hetzij van zijde, katoen, wol of linnen STOPPEN en VERSTELLEN.

Onmisbaar in Elk Huishouden.

Men werkt er, er gemakkelijk en prettig mee, en krijgt verrassende uitkomsten.
DE STOPMACHINE
wordt geleverd met nauwkeurige inlichtingen over het gebruik ervan.
Bekroond met de gouden medaille op de Internationale Tentoonstelling van Barcelona, 1930.

Ze wordt, vrij van onkosten, geleverd tegen inzending van f 7.50, in bankbiljetten, chèque of internationaal postwissel aan

Patent Magic Weaver

Calle de Aribau, 226, Barcelona, España.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERS BOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN

LONDEN	SS. "REMUERA"	(11.500 ton)	Nov.	20|21
SOUTHAMPTON	SS. "MATAROA"	(12.500 ton)	Jan.	3|4

S.S. "REMUERA" 1e. 2e. 3e. Klssse

S.S. "MATAROA" slechts CABINE Klasse £ 35 minimum.

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. "MATAROA"	(12.500 Ton)	Oct.	18/19
	SS. "RUAHINE"	(11.000 ton)	Nov.	1|2

slechts CABINE Klasse naar Panama £ 5.—

slechts CABINE Klasse naar New Zealand £ 42.—

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

John G. Eman — Oranjestad, Aruba.

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

30 **De Ruyterplein 2. Telephoon: No. 72 & No. 505.**

Overwin Zenuwslapte

(lusteloosheid, maagkwalen, prikkelbaarheid)

Zwakke zenuwen kunnen hun werk maar half doen — en gestoorde, onregelmatige zenuwwerking vindt zijn terugslag in de werking van schier ieder orgaan van het lichaam.

De maagwerking verslapt — waardoor gebrek aan eetlust, maagpijnen en andere maagbezwaren ontstaan — de hersenfunctie wordt bemoeilijkt, waardoor dofheid, lusteloosheid, gebrek aan energie optreden.

Slechts door de zenuwen te sterken zult gij de normale zenuwwerking herstellen en zoodoende de zwakte-verschijnselen, welke uit zenuwslapte voortkomen, geheel overwinnen. Besluit daarom eens eenigen tijd Sanatogen te gebruiken.

Met Sanatogen zult gij aan Uw zenuwen juist die voedingsstof —phosphor — toevoeren, die de bouwstof is van nieuwe zenuwkracht. Door dit „opbouwend proces van zenuwkracht", zooals Prof. Mann de werking van Sanatogen noemt, zal Uw zenuwslapte spoedig verdwijnen. Ge zult U weer gezond en krachtig gaan voelen. Uw energie zal terugkeeren, kwalen en kwaaltjes zullen overwonnen worden.

Besluit nog vandaag met het gebruik van dit uitstekende zenuwvoedsel te beginnen.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel

In alle Apotheken

Pepsodent annonceert eene merkwaardige nieuwe ontdekking

—een geheel nieuw reinigend en glansgevend bestanddeel, dat tweemaal zoo zacht is als de algemeen gebruikelijke polijststof in tandpasta's. Het geeft aan de tanden een hoogeren glans en een schitterend parelwit uitzicht. De vlekken van Tandaanslag verdwijnen geheel.

DE Pepsodent laboratoria melden een 'n ommekeer veroorzakende ontdekking: een nieuw reinigend en glansgevend bestanddeel voor tandpasta. De Pepsodent tandpasta bevat sinds zes maanden dit merkwaardige nieuwe bestanddeel. Het bezit drie kenmerkende deugden:

1. **Het is onovertroffen in het verwijderen van bevlekte, verderfelijke Tandaanslag.**
2. **De nieuwe structuur is microscopisch fijn. Als gevolg daarvan verkrijgt het glazuur een hoogeren glans en worden de tanden schitterend parelwit,**
3. **Het nieuwe bestanddeel is *veilig*—dit is zijn belangrijkste eigenschap. Veilig, omdat het zacht is — zelfs tweemaal zoo zacht als de algemeen gebruikte polijststoffen.**

Niettemin is Pepsodent in *smaak* en *voorkomen* nog steeds de Pepsodent van vroeger. In resultaten en betrouwbaarheid is deze nieuw—splinternieuw.

Pepsodent de bijzondere tandaanslag verwijderende tandpasta.

Het verwijderen van TANDAANSLAG is en blijft de voornaamste taak van Pepsodent. De huidige Pepsodent volbrengt die taak beter dan ooit tevoren. Het nieuwe reinigend en glansgevend bestanddeel ervan geeft in enkele dagen tijds een verbetering in het uitzicht der tanden. Koop nog heden een tube Pepsodent. Merk op hoe spoedig en veilig deze de tanden bevrijdt van de verderfelijke tandaanslag—hoe zij de tanden polijst tot een parelenden glans.

Pepsodent

Gebruik Pepsodent tandpasta tweemaal per dag — bezoek Uw tandarts minstens tweemaal per jaar

v. ROSSEM'S Poorters-Toeback DE BESTE VARINAS

Steunt Curaçaosche Industrie.

Vraagt steeds

SHELL-TOX

wanneer U een doeltreffende insecticide noodig hebt. Ze doodt vliegen, mieren, muggen, kakkerlakken, vlooien enz. enz.

Shell-Tox is Curaçaosch Fabrikaat.

E. & G. MARTIJN.

13—10 Agenten.

Compania Trasatlántica

Eerstvolgen de afvaarten van Curaçao: naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES" 10|11 Oct. 10|11 Dec.

naar Pto. Colombia, Cristobal:

SS. „JUAN S. ELCANO" 9|10 Nov. 9|10 Jan.

naar Pto Cabello, La Guaira, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „MARQUES DE COMILLAS" 18|19 Oct. 18|19 Dec.

SS. „JUAN S. ELCANO" 17|18 Nov. 17|18 Jan.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS — Agenten.

De Ruyterplein No. 2. Telefoon No. 72 & 505.

LUMBAGO

"Ay... mi cintura! Parece que se me quebrara. Me cuesta enderezarme después de haberme inclinado. Tengo la sensación de que dos manos de hierro me desgarraran la cintura..."

Millares de personas podrían repetir estas palabras. Muchísimas tienen que guardar cama, atormentadas por dolores que revelan profundos desórdenes de los riñones.

Es necesario que Vd. sepa que sus padecimientos son causados por venenos existentes en la sangre. Entonces comprenderá que el único medio racional de aliviar su mal es ayudar sus riñones à llevar a cabo su función de mantener la sangre libre de impurezas causantes de dolores.

Innumerables pacientes que han recuperado la salud, le dirán que no existe medicamento alguno más eficaz, inofensivo y económico que las Píldoras De Witt para casos de lumbago, dolores crónicos de cintura, reumatismo, ciática, desórdenes de la vejiga y de los riñones.

Cuando ningún otro remedio había surtido efecto y en casos de pacientes postrados en cama, no meses, sino años enteros, las Píldoras De Witt han puesto fin a los padecimientos y restablecido la salud.

El señor Sabino Canales G., de Arequipa (Perú), escribe:—

"Antes de que yo conociera sus famosas píldoras, me atormentaban dolores que me impedían mantenerme derecho. Ensayé toda clase de tratamientos, pero no obtuve alivio hasta que empecé a usar las Píldoras De Witt para los Riñones y la Vejiga. Un corto tratamiento con dichas píldoras me curó y desde entonces no he padecido molestia alguna. Ruego a Vds. publiquen esta carta en los diarios a fin de que otros pacientes sean beneficiados del mismo modo."

¿Acaso su salud no vale lo poco que cuesta un frasco de Píldoras De Witt? No espere más, para ponerse en camino de recuperar la salud. Las Píldoras De Witt para los Riñones y la Vejiga se hallan en venta en todas las farmacias.

Píldoras De WITT

PARA LOS RIÑONES Y LA VEJIGA

SHELL PRODUCTEN.

	Detailprijs.
SHELL DRY CLEANER. Een onschadelijke vloeistof voor het verwijderen van vuil, olie of vetvlekken van alle soorten weefsels, Zijde, Crêpe de Chine, Crêpe Georgette, etc. etc.	F. 1.50 per ½ L blik. „ 2.70 per 1 L blik.
SHELL FURNITURE POLISH. Een boenwas voor meubels dat de beste resultaten geeft, met het geringste werk.	„ 0.90 per 8 oz. blik.
SHELL CAR POLISH No. 1. Een boenwas voor vernis, cellulose etc.	„ 1.20 per 8 oz. blik.
SHELL CAR POLISH No. 2. Een boenwas voor weefsels en leder	„ 1.20 per 8 oz. blik
SHELL HOUSEHOLD OIL. Een prima kwaliteit olie voor het smeren van naaimachines, gramophoons, rijwielen, ventilators, schrijfmachines, wetenschappelijke instrumenten, etc. etc.	„ 0.50 per 3½ oz. blik.

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot **de Agenten.**

E. & G. Martijn.

Handelskade No. 12 - Telefoon No. 442.

Bovenstaande artikelen zijn te koop bij

Henry de Jongh.

Breedestraat No. 88 - Otrabanda.

10—13 Telefoon No. 316.

Bijblad van de Amigoe di Curaçao van 8 October 1932.

„DE SPORT"

Mededeelingen van de Curaçaosche Voetbalbond.

Wedstrijd — Uitslagen.

Asiento-beker	Go Ahead	—	Trappers	0 — 4
	Jong Holland	—	Transvaal	1 — 2
	Republiek	—	Trekvogels	4 — 1
2de klasse:	Bismarck	—	D. D. V. O	2 — 0
	Hercules	—	D. N. S.	0 — 1
	Ajax	—	Juliana	0 — 1

Wedstrijd Programma van

Zondag 9 October.

MUNDO NOBO

1ste klasse

Republiek — Trekvogels
4 uur 30

2de klasse

Bismarck — V. K. C.
3 uur 15

ASIENTO-TERREIN

Asiento-beker

Volharding — Trappers
3 u 30

Asiento — Transvaal
4 uur 45.

R. C. C.-TERREIN

2de klasse

D. N. S. — Olympia
3 uur 15.

JULIANA-TERREIN

2de klasse

S. D. O. — **Hercules**
3 uur 30.

Zondag, 16 October.

MUNDO NOBO.

1ste klasse

Go Ahead — R. C. C.
4 uur 30.

2de klasse

Bismarck — Juliana
3 uur 15.

ASIENTO-TERREIN

Asiento-beker

Republiek — Winnaar Volharding — Trappers
4 uur 45.

Res. 1ste kl.

Transvaal 2 — Trekvogels 2
3 uur 15.

R. C. C.-TERREIN

2de klasse

Ajax — D. N. S.
4 uur 30.

JULIANA-TERREIN

2de klasse

De Ruiter — S. D. O.
4 uur 30.

Competitie-standen per 2/10/'32.

1ste klasse **A**	Gesp.	Gew.	Gel.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
Volharding	6	6	0	0	19	2	12	2.—
Jong Holland	7	6	0	1	18	4	12	1.72
Asiento	8	5	2	1	9	4	12	1.50
Transvaal	8	5	1	2	18	5	11	1.38
Trappers	8	4	2	2	12	5	10	1.25
Republiek	7	2	1	4	9	9	5	0.71
Go Ahead	6	2	0	4	4	14	4	0.66
R. C. C.	8	2	1	5	12	12	5	0.63
M. S. Z.	9	1	0	8	4	33	2	0.22
Trekvogels	7	0	1	6	3	22	1	0.14
Res. 1ste kl. **B**								
R. C. C. 2	5	4	1	0	13	2	9	1.80
Republiek 2	4	2	2	0	5	2	6	1.50
Trappers 2	7	4	1	2	9	5	9	1.29
Jong-Holland 2	5	2	2	1	10	4	6	1.20
Asiento 2	7	3	1	3	6	14	7	1.—
Volharding 2	4	1	1	2	4	4	3	0.75
Transvaal 3	4	0	1	3	2	9	1	0.25
Trekvogels 2	4	0	0	4	2	9	0	0.00
2de klasse **C**.								
Bismarck	9	7	2	0	20	0	16	1.78
Juliana	8	5	2	1	12	3	12	1.50
De Ruiter	7	3	4	0	9	0	10	1 42
D. D. V. O.	9	5	2	2	14	8	12	1.33
V. K. C.	3	1	1	1	6	4	3	1.—
Ajax	8	2	3	3	7	6	7	0.88
D. N. S.	7	2	2	3	4	8	6	0.86
Van Nes	7	2	2	3	4	8	6	0.86
Hercules	7	2	1	4	6	10	5	0.72
Olympia	7	1	3	3	2	8	5	0 72
Morningstar	7	2	0	5	2	17	4	0.57
S. D. O.	7	0	0	7	0	12	0	0.00

Asiento-wisselbeker.

1ste RONDE	DEMI-FINALE	FINALE
A. 9 Oct. 3.30 Volharding Trappers	1. 16 Oct. 4.45 Winnaar **A** Republiek	23 Oct. 4.45 Winaar I Winaar II
	2. 9 Oct. 4.45 Asiento Transaal	

AJAX -- JULIANA.

0 1

In het begin wegen de beide partijen goed tegen elkaar op, en er wordt een frisch partijtje voetbal vertoond. Langzaam komt echter de thuisclub in de meerderheid en de Ajax-achterhoede krijgt het hard te verantwoorden. Jammer genoeg gingen de meeste schoten naast of over het doel, en de enkele die op de juiste plaats belandden, werden door den doelverdediger op verdienstelijke wijze onschadelijk gemaakt.

Ajax werkt zich dan wat los maar door van te verre afstand te schieten worden ook aan de overzij de kansen niet benut, en zagen de beide vleugelspelers hun mooi voorzetten niet beloond.

Rust 0—0.

Direct na afloop trekt Ajax naar voren, maar Juliana is op haar post en de achterhoede weet onmiddelijk het spel te verplaatsen.

Doch ook de aanval van de gastheeren (Juliana), in versneld tempo opgezet wordt in hetzelfde tempo gekeerd. Geruimen tijd weet Juliana zich nu op het vijandelijk terrein te handhaven, tot eindelijk 'n korte soloren, besloten met een laag scherp schot, de vallende doelman het nakijken geeft.

Ajax valt dan forsch aan en de thuisclub moet alle zeilen bijzetten om doelpunten te voorkomen. Dat gelukt haar echter, dank zij het resoluut ingrijpen van de doelverdediger.

Dan is Juliana weer aan het woord, en we zien reeds een tweede doelpunt aan de horizon verschijnen als de Ajax-doelman enkele keeren de bal uit de handen geloopen wordt. De bal wordt echter op fortuinlijke wijze weggewerkt.

Met Ajax in de aanval komt dan het einde, en heeft Juliana gewonnen, al had naar onze meening een gelijk spel de verhouding beter weergegeven. De scheidsrechter leidde de wedstrijd goed.

F.

AFDEELING WILLEMSTAD CURACAO,

der

NEDERLANDSCHE PADVINDERS VEREENIGING.

GROEP I.

(Schotsche Dassen).

Troep en Horde-Nieuws van 9 op 16 October 1932.

Mededeelingen: Troep: geen mutaties.

Horde: Opgenomen, FRANS VAN HESTEREN als Nieuweling. De voorbereidingen voor het Groote Kamp „VENEZUELA" zijn in vollen gang. ... Koopt Kampbonnen....

Uitslag der Patrouille-Hoekwedstrijd.

Winnende Patrouille-WOLVEN Leider PIET HOOFTMAN.

(voor 't eerst het Wisselschild uitgereikt).

Dinsdag: Instructie voor P. L.'s en EERERAAD van 7 tot 8.15 uur.

Woensdag: van 4 tot 5 uur Zwemmen en zwemmen leeren; van 5 tot 6 uur: Gelegenheid voor 't afleggen van eisch E voor 2e klasse.

VAN 6 TOT 8 UUR: DE HORDE, WELKE 2 JAAR BESTAAT, NOODIGT DE PADVINDERS UIT, DIT MET DE WELPEN TE KOMEN VIEREN OP HET GROEP TERREIN. (s. v. p. in uniform).

Vrijdag: Inspectie voor de Kamppatrouille's voor kampement „Groot Santa Martha".

Aanvang 7 uur. Van 8 tot 8.30 uur Kamp-Instructie.

Zaterdag: Vertrek 1 uur Kampement „Groot Santa Martha."

Terugkeer 7 uur Zondagavond Brionplein.

HORDE-NIEUWS uit de RIMBOE.

WOENSDAG 5 UUR OP HET GROEPTERREIN VERZAMELEN.

GROOTE FEESTVIERING 2 JARIG BESTAAN DER HORDE.

KAMPVUUR ... UITREIKING VAN JAARSTERREN ... TRACTATIE.

Wij noodigen de Padvinders uit, het feest te helpen medevieren.

Vrijdag, op de bekende tijd verzamelen.

Rimboespelen .... Petsterwerk .... Boetseeren.

Wij dob ... dob ... dob ... roef ...

Maandagavond 7 uur gelegenheid voor aanmelding tot Padvinder (12-15) en Welp (8-12) op het Groepterrein van Groep I op het Rif.

Zich te vervoegen bij Hopman M. v. d. Maarel Jr.

Opname volgt na gebleken geschiktheid na onderzoek.

PADVINDERS-ZWERFTOCHT

Afgesproken was, dat op Zondag, 25 September een zwerftocht ondernomen zou worden, met het doel, een goed kampeer-terrein te zoeken, daar de oorspronkelijk gekozen plaats door 't ontbreken van zwemgelegenheid en goede watervoorziening, niet de meest geschikte bleek.

Zoo was dan verleden Zondag de zwerfgroep bepakt en gereed voor de tocht. Om 3 uur afrijden had de leider gezegd, en dat gebeurde dan ook, klokslag drie. Elke jongen weet, dat dat een Padvinder altijd op tijd behoort te komen, en dat niet op hem gewacht zal worden.

Opgewekt en monter is de jongensgroep daar achter in de truck! Zoo moet het ook", denkt de leider, „buiten is alles zonlicht en helderheid, houdt deze ook maar in je harten, jongens."

Door 't kaartlezen der jongens, welke van de topograhische kaarten van het eiland gebruik maken, wordt de leider richting gewezen naar Santa Martha. Aldaar wordt eene conferentie gehouden. Waarheen? Groot- of Klein Santa Martha?

Het woord *Groot* trekt en op de buitenplaats zelf wordt kennis gemaakt met den vriendelijken eigenaar, den Heer Schotborgh, welke zeer bereidwillig zijne toestemming verleend, dien middag op zijne Plantage te mogen verblijven.

Naar beneden gaat het nu, de Plantage in, langs wuivende kokospalmen door prachtige plekken, totdat de truck te midden van een echte, maar toch mooie wildernis stopt.

„Nu jongens, vangt onze eigenlijke zwerftocht pas aan, ben je gereed, de tocht naar het Binnenmeer te ondernemen?

Vergeet je stokken niet," zegt de leider. Allen zijn vol ondernemingslust en als echte jongens, vol romantiek, besloten. „Het geheimzinnig Binnenmeer te ontdekken.

Voorwaarts gaat het dan in langzaam tempo, spiedend en speurend. Voorop . . twee zwervers . . . daarachter de vier patrouilles, ieder haar eigen zwerfgroep vormend.

Dan wordt boven op de rotsen, halt gehouden . . ginds ligt de Zee . . dan kan 't Binnenmeer ook niet ver meer af zijn. Terwijl de Groep rust, gaan twee verkenners ieder in eene richting, hem aangewezen, op onderzoek uit. Na een oogenblik kondigt een roep uit de rechtsche richting de groote ontdekking aan . . het Binnenmeer is gevonden . . .

Hoe snel is de groep jongens nu bij de verkenner verzameld, en allen zien daar schuins beneden hen . . . De Baai van San Nicolaas voor hen de zoutpannen en liggend daarboven op de Rotsen . . het Landhuis . . als een Wakend Oog over den omtrek.

Spoedig dan zijn de jongens daar en wordt een heerlijke plek opgezocht voor een korte rust. Rust blijkt een woord te zijn, waarvan een gezonde jougen niet bijster veel van houdt, zijn gedachten gaan naar heel andere dingen . . als dan ook de leider de rust opheft . . zoeken al spoedig verscheidenen een klomp zout (goud) om straks voor thuis als bezienswaardigheid mede te nemen.

Twee zwervers gaan op terugtocht naar de truck, de anderen gaan met de leider eene kortere weg. Binnen tien minuten wordt dan de plantage bereikt, waar de truck reeds wacht.

Onder de schaduw der hooge boomen, dicht bij de oude Waterput, zoeken de patrouilles hunne plaatsen en al spoedig zijn de pannetjes met helder water gevuld en maakt iedere groep haar thee, om dan straks met het meegebrachte brood van thuis, de grage maag te vullen.

Ginds maakt er een 'n complete maaltijd (aardappelen, vleesch en versche groenten) om te bewijzen, dat hij zich goed getraind heeft in de tweede klas eisch voor 't koken ('t was overheerlijk).

Dan valt de korte schemering in .. romantisch doen de heldere vuurtjes met die jongensgroepen er om heen nu aan, hetgeen niet alleen de leider opmerkt, getuige het gezegde van een der jongens: „Nou Hopman, dat is toch hee! wat fijner als de bioscoop".

Na 't eten volgt de pannenwasch-Corvé. Vele handen maken licht werk. Help, waar je maar kan, is het Padvinders-Motto, hetgeen in de praktijk gebracht wordt, zoodat spoedig alles blinkend en omgewasschen is en er geen sporen van de vuren meer te zien zijn.

Voor een kort oogenblik wordt er nog een Kampvuur in Stervorm opgebouwd. Schilderachtig zitten de patrouilles er omheen en vindt de leider gelegenheid te spreken over het Padvinder-Ideaal en het uitleven daarvan in het dagelijksche leven.

Dit zijn kostbare oogenblikken .... als de jongens naar de grillige vlammen en het knappende hout staren .... kan eene wondermooie herinnering of een woord in hun ziel worden vastgelegd.

De tijd van opbreken komt en de truck wordt weer beladen. De laatste overblijfselen van het Kampvuur weggeruimd en dan de eigenaar bedankt. Van harte gaarne geeft hij zijn toestemming tot een Kamp den volgenden maand.

Dan wordt de terugtocht aanvaard, rustig en tevreden zijn allen. Zoo komt de zwerversgroep te kwart voor negen weer in de Stad terug

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, brengt hierbij ter algemeene kennisse, dat in verband met het inwerking treden op 1 October 1932 van de gewijzigde Algemeene Politiekeur, de waarschuwingsborden en verkeersteekenen zullen zijn:

1e. ronde roode borden, welke, zonder dat zulks op het bord nog in 't bijzonder zal worden vermeld, aanduiden dat het verboden is de straat in te rijden, aan den ingang waarvan het bord is geplaatst; het voorvlak van het bord zal worden geplaatst loodrecht op de verkeersrichting.

Is het verbod van inrijden slechts van kracht gedurende bepaalde uren, dan wel voor een bepaalde soort voertuigen of vee, dan zal zulks in witte letters op het bord staan vermeld. Van alle, ook van de hierna nog te vermelden borden is de zijde, welke geen aanduiding voor het verkeer bedoelt te zijn, wit geverfd.

2e. ronde groene borden, waarin met zwarte verf en cijfer (getal) staat vermeld: dat cijfer (getal) geeft aan de maximum snelheid in kilometers waarmede mag worden gereden op het weggedeelte tusschen twee groene borden.

Het bord wordt geplaatst loodrecht op de verkeersrichting.

3e. ronde blauwe borden, waarin met witte verf is geschilderd:

a. een pijl, waarvan de punt wijst in de richting welke voertuigen moeten volgen;

b. een letter **P** (zoonoodig gevolgd door een cijfer) aangevende de plaats waar voertuigen mogen worden geplaatst zonder onmiddellijk toezicht en zonder dat bij duisternis, de lichten behoeven te branden; het cijfer geeft aan hoeveel voertuigen op die plaats mogen parkeeren.

c. een letter **S** (zoonoodig gevolgd door een cijfer) aangevende de plaats waar huurauto's mogen stationneeren: het cijfer geeft aan het aantal huurautos dat op die plaats mag stationneeren.

d. een letter **W** aangevende de plaats waar autobussen gedurende onbepaalden tijd moge blijven staan om passagiers in te nemen.

e. een letter **H** aangevende de plaats waar autobussen gedurende korten tijd mogen stilstaan, teneinde passagiers in of uit te laten doch niet langer dan tot bedoeld einde noodig is.

4e. ronde rood-witte borden, waarop met witte verf in het roode gedeelte en met roode verf op het witte gedeelte is geschilderd: **Hier halt houden na stopteeken verkeersagent.**

5e. driehoekige roode borden, waarop met witte verf is geschilderd: **Verboden te toeteren.**

6e. driehoekige blauwe borden, waarop is geschilderd: **Aan deze zijde parkeeren**, aangevende dat voertuigen aan de straatzijde waar de borden geplaatst zijn, mogen parkeeren en dat zulks aan de andere zijde der straat verboden is

7e. driehoekige witte borden, waarop met zwarte verf een kruis geschilderd is, aangevende dat men een wegkruising nadert en in verband hiermede een langzamer tempo en bijzondere aandacht vereischt te worden.

8e. richtingheuvel van diverse vormen en afmetingen, welke door de bestuurders steeds zoodanig moeten worden gepasseerd dat zij deze heuvels aan hun linkerhand hebben.

9e. op den grond geverfde, of op andere wijze aangegeven, omtrekken van figuren van diversen vormen en afmetingen, die aangeven de ruimte waar binnen dan wel de wijze waarop moet worden geparkeerd, gestationneerd, gewacht, enz.

Willemstad, Curaçao, 27 Sept. 1932.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie voornoemd,
M. van Dijk.

Zeilvaart gedurende de maand Augustus 1932.

Binnengekomen van:		*Vertrokken naar:*	
Aruba	22	Aruba	21
Bonaire	26	Bonaire	32
Guanta	1	Guanta	1
Higirote	1	La Vela	3
La Guaira	2	Pto. Cabello	12
Las Piedra	2	Rio Hacha	12
La Vela	10		
Pto. Cabello	16		
S.P. de Mocoris	1		
Sto. Domingo	1		
Tucacas	7		
Zee	4		
Totaal	93	Totaal	84

Feuilleton.

Inkwartiering bij 't Kantonierke.

door **FLOR. HEUVELMANS.**

16

— En toch zeiden zij: de meester heeft het gezegd en hij heeft het zelf gezien. De Duitschers waren met z'n achten, en zij vroegen Doruske, „ein schinke", en riepen maar toe: Schinke, Schinke, en daar Doruske geen hepsen 1) had en er dus geen geven kon, hebben ze hem op zijn eigen kapblok gelegd en met zijn eigen kapmes sloegen ze hem den kop van zijn lijf.

— Stroske, zei de schoolmeester, ik verbied u dien onzin nog voort te vertellen; ik zou niet graag om uw flauwen praat achter slot en grendel vliegen; ik weet niets van heel de historie. Zijn de menschen na bijna twee jaar oorlog nog niet wijzer geworden, dat ze zoo maar klakkeloos leugens uitvinden en rondstrooien, en er eerlijke burgers bij naam en toenaam in mengen?

De Stros was verlegen, maar niet overtuigd.

— Ik zal eens naar Vorreghem gaan en dien praat doen ophouden, besloot de schoolmeester wrevelig.

— Alles goed en wel, zei 't Kantonierke, maar de Duitschers zijn er bliksems goed toe in staat.

— Dat wel, beaamden allen, eenparig.

— Behalve alleen degene die bij u inwoont, bemerkte de schoolmeester, want bij ieder van u woont de eenige goede.

Allen zwegen een oogenblik en keken op hun duimen. Gelukkig ging plots de straatdeur open, en wie kwam binnen? ... Doruske de frutter.

Een donder van een schaterlach barst los.

— Doruske, riep de brouwer, hebt ge uwen kop niet thuis gelaten? En wat doet ge met die klak, 2) die hebt ge toch niet meer noodig? Ze', Stros, speel nu eens Sint-Thomas en trek den frutter eens met zijn ooren!

He, Roos, daar geef ik er een op; schenk ze nog eens vol voor alleman!

Doruske, die niet eens wist, dat hij sedert één uur van den middag zijn hoofd op zijn eigen kapblok had laten liggen, kon vooreerst geen „kop" krijgen aan die uitbundige pret, doch na een woord uitlegging vond hij genoegen in het geval, en er werd dan ook lustig op zijn gezondheid en lang leven gedronken.

— Wie in den mond van het volk eens voor dood verklaard wordt, scheert gewoonlijk een ouden top, riep de wagenmaker.

— Doruske, gij wordt honderd jaar! zei de brouwer. En wat zegt gij ervan, Roos?

— Ziehier uw pint, brouwer, bromde de waardin.

— Maar zijt gij niet blijde, dat Doruske nog leeft?

— Kwaad zaad, niet vergaat, mompelde Roos.

— Dank u wel, zei Doruske, en heel het gezelschap was opgeruimd en weer vroolijk gestemd; de Duitsche gruwelen werden voor een tijdje vergeten, en er werd nog eens gedronken en weer eens geschonken, want de brouwer kreeg hoe langer hoe meer zin.

Onder het drinken viel het gesprek ook op het eten, op het eten dat er nog was, en meer nog op het eten dat er niet meer was; — en op de manier om koeken en wafels te bakken van aardappelen, en brood te maken van boonenmeel; en toen Manus zich liet ontvallen, dat hij iemand kende, die het zoover gebracht had zelf zijn bier te brouwen, dreigde de brouwer met de commiezen. De kwaliteit van het Comiteitsbrood kreeg ook haar beurt: wat dàt brood? 't was stopverf, het bleef aan het mes hangen en aan de tanden kleven. Maar de heeren van het Commiteit in de stad eten wit brood en moesten geen aardappelen in hun koekebakkedeeg mengen; en de een na den ander verpraatte zich met te zeggen, dat hij wel eens van het Duitsche brood van zijn logeergast medeat ... enkel en alleen omdat die logeergast toch „'n goeie" was, maar... de eenige „goeie."

Van kaartspelen was er natuurlijk geen sprake meer geweest, en Roos had de lamp dan ook maar weer op het kleine vlammetje gedraaid, en er werd nog voortgekeuveld, gerookt en gedronken, in het halfdonker van de van oudsher en van heinde en ver bekende herberg „de Sleutel"; ja, zoo onbarmhartig werd er opgesneden en gelogen, dat in volle rumoer de weinig praatzieke Roos zelf uit haren haak schoot en filosofisch zeide:

— Ik zal daar op den schoorsteen, onder het bordje van „Hier vloekt men nier", een tweede bordje laten ophangen met de woorden: „Als 't maar waar is!"

De luimige stemming was ten top gerezen, doch er kwam een einde aan; het liep stilaan naar zeven uur; en de herberg moest gesloten worden, de nachtronde van de Duitschers zou bovendien vandaag strenger optreden en was verdubbeld wegens de komst van de nieuwe manschappen; „de Sleutel" was dus spoedig ontruimd; ieder stamgast haaste zich naar huis in de vinnige koude van den winteravond, en Roos ging nog een emmerke water putten om de gelagkamer eens vlug te schuren,

Jan Brabants, die dank zij het trakteeren van de brouwer vier glazen bier verorbert, had, voelde onderweg zijn gemoedsstemming klimmen en dalen. Soms lachte hij binnensmonds, soms was hij weer boos op de Duitschers; hij herinnerde zich zijn gesprek over de duiven en het bezoek bij zijn „soort" met Stephan, en kwam dan weer tot bedaren. Doch daar schoof hij opeens met zijn zware klompen op de gladde sneeuw, maar viel echter niet, en zijn gedachten namen een andere wending; de vreeselijke ziekte van den tijd, de oorlogsneurose, de *febris obsidionalis* kreeg hem weer te pakken. De Duitschers met hun gruwelen, met hun wilden inval in zijn land, spookten weer in zijn geest; hij beraamde allerhande moord- en verdelgingsplannen; hij, hij, Jan Brabants, als hij den keizer eens onder de handen had, zou wel weten wat hij met hem doen zou ... of al was het de kroonprins maar of om het even welken grooten baas ... hij zou hem ... ja, wat zou hij hem niet? ... willen ... inzouten ... besuikeren en bij een wespennest zetten? ... O kon hij er maar eenen vastkrijgen hij zou hem ... hij zou ...

In die luim was hij, toen hij zijn huis naderde; hij zou den Duitscher, zoo hij hem daar vond, eens erg barsch aankijken, ja, hem eens kapittelen en de waarheid zeggen, vooral over dit geval met Doruske en den kapblok en het kapmes, en het hoofd dat hij in zijn verbeelding over den vloer zag rollen. Van het plotselinge verschijnen van de Stros met het schrikbarend nieuws dat hij nochtans wist onwaar te zijn, was in zijn geest wel wat overgebleven ...

(*Wordt vervolgd.*)

1) Hammen.

2) Pet.

Ter overname aangeboden tegen ieder

aannemelijk bod:

AUTOBUS No. 350

Merk „Dodge Brothers".

Te bevragen op het St. Thomascollege,

de heele Zaterdag en op schooldagen

buiten de klasuren.